

Skatteministeriet

1. marts 2021
J.nr. 2021 - 1750

Til Folketinget – Miljø- og Fødevareudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 836 af 10. februar 2021 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Zenia Stampe (RV).

Morten Bødskov

/ Mette Kildegaard Graversen

Spørgsmål

Vil ministeren oversende en tabel med beregning af, hvilken effekt en afgift på ubehandlet husdyrgødning på henholdsvis 10, 20, 25, 30, 40 og 50 kr. pr. ton vil have på henholdsvis produktionen af biogas, på Danmarks udledning af drivhusgasser, på den samfundsøkonomiske effekt og på statsfinansiell effekt før og efter tilbageløb og adfærd, jf. svar på SAU alm. del – spørgsmål 320 (folketingsåret 2018-19, 1. samling)?

Svar

Det antages på baggrund af senest tilgængelige oplysninger, at der årligt produceres ca. 40 mio. ton gylle, hvoraf der aktuelt behandles ca. 13,5 mio. ton. Med behandling menes i denne sammenhæng enten behandling i biogasanlæg eller staldforsuring. Afgiftsgrundlaget for en afgift på ubehandlet husdyrgødning skønnes således at udgøre ca. 26,5 mio. ton før ændret adfærd.

Det kan usikkert skønnes, at en afgift på ubehandlet husdyrgødning ved en sats på 10 kr. pr. ton vil indebære et umiddelbart provenu på ca. 0,3 mia. kr. og ca. 0,1 mia. kr. efter tilbageløb¹, jf. tabel 1.

Tabel 1. Provenuvirkning i 2021 af indførsel af afgift på ubehandlet husdyrgødning

Afgiftssats, kr. pr. ton	10	20	25	30	40	50
Umiddelbart provenu, mia. kr.	0,3	0,5	0,7	0,8	1,1	1,3
Provenu efter tilbageløb, mia. kr.	0,1	0,3	0,4	0,4	0,6	0,7

Note: Der er ikke grundlag for at skønne over udviklingen i mængderne af hhv. behandlet og ubehandlet gylle, hvorfor provenuvirkningen alene er angivet i et enkelt år.

En afgift må forventes at give landmændene incitament til at behandle gyllen. Adfærdsvirkningen vil afhænge af en række ubekendte faktorer, herunder priser på behandlingsteknikker, kapacitet til biogas og mulighed for overholdelse af gældende krav til håndtering af gylle. Der er således ikke skønnet over adfærdseffekterne, og det er derfor heller ikke muligt at skønne over ændringen i udledninger af drivhusgasser.

Dertil kommer, at det for nuværende vil være vanskeligt at administrere en afgift på ubehandlet gylle. Der foreligger ikke præcise oplysninger om antal ton husdyrgødning på bedriftsniveau, og der findes kun usikre skøn for mængderne på nationalt niveau. Det skyldes bl.a., at mængden af gylle i tons er meget afhængig af vandtilførsel fx i forbindelse med vandspild i stalden, tilførsel af vand fra befæstede arealer og nedbør direkte i gyllebeholderen.

¹ Ved afgifter, der belaster landbrugssektoren relativt hårdere end andre sektorer, antages det, at størstedelen af omkostningerne vil reducere landbrugets indtjening og jordpriser med deraf mindskede skatteindtægter. For den del af omkostningerne, der ikke er direkte henførbare til jordbrug, antages et almindeligt tilbageløb. Som en vægtning heraf anvendes generelt en tilbageløbssats på 45 pct. ved afgiftsændringer for husdyrbrug.

Det kan i forlængelse heraf oplyses, at der i den aktuelle regulering fokuseres på mængden af kvælstof og fosfor. Hvis der ønskes en afgift på ubehandlet gylle, bør det overvejes, hvilke parametre som i så fald skal anvendes, så der fx korrigeres for tilførsel af regnvand.

Det bemærkes, at der er flere – og i nogle tilfælde modsatrettede – eksterne virkninger ved ubehandlet gylle. Fra behandlet såvel som ubehandlet gylle sker der både udslip af ammoniak, metan, lattergas og lugt samt udvaskning af kvælstof og fosforoverskud. Sådanne forhold skal således overvejes ved en evt. afgift på ubehandlet gylle.